

sig med, at det har været ham vanskeligt at faa sine Boligforhold ordnede paa tilfredsstillende Maade i Næstved By. Det er ikke nogen smuk Attest, han giver Næstved By med Hensyn til dens Boligforhold i Almindelighed, at vi ikke kunne skaffe ham en Bolig, og jeg kan ikke tage denne Forklaring for gode Varer. Men hvis den er rigtig, og hvis den nuværende Tilstand med den kongevalgte Borgmester bevares, vil jeg henstille til den højtærede Indenrigsminister at være vedkommende Embedsmand behjælpelig med at faa sig en Bolig i Næstved, saa at han kan blive Skatteyder i den By, hvor han er Borgmester.

Jeg gentager, at det foreliggende Forslag er saa selvfølgelig, at jeg ikke kan tænke mig, at nogen kan have noget imod, at det ophøjes til Lov. Man har tidligere, navnlig fra Højres Side, paa- staaet, at der i Købstadkommunerne ikke var nogen egentlig Stemning for den Ordning, at Byraadene selv valgte deres Formænd. Dette er ganske urigtigt, og den Tale er ogsaa forlængst slaaet til Jorden, idet selve Købstadforeningen allerede da dens Repræsentantskab og Bestyrelse havde en mere konservativ Sammensætning, har givet sin Tilslutning til den i dette Lovforslag nedlagte Tanke. Urimeligt er det, at en ministeriel Embedsmand, der beskikkes til Borgmester og kommer til en By, hvis Forhold og Befolkning ere ham ganske fremmede, ikke alene straks bliver Medlem af Byraadet, men ogsaa dets Formand, medens man til de almindelige Borgere i Byen siger: I kunne ikke faa Borgerret, før I have boet her mindst 2 Aar — i mange Tilfælde gaar der endog indtil 3 Aar —, og vedkommende skal have svaret Skat i en længere Periode, før han eller hun opnaar kommunal Stemmeret. Det forekommer mig at være et saadant Slag i Ansigtet paa kommunalt Selvstyre, at Lovgivningsmagten ikke kan være tjent med at opretholde slige Tilstande. Allerede i Kommunalloven af 26. Maj 1868, § 2, henvises der til, at de Forhold, der desværre endnu eksistere, i Virkeligheden skulle have en foreløbig Karakter. Det anføres udtrykkeligt, at Ordningen af Borgmesterinstitutionen er af en foreløbig Karakter, og at en Omordning skal gennemføres i en nær Fremtid. Der er nu gaaet 41 Aar, siden Kommunalloven blev vedtagen, men endnu eksistere de samme urimelige og meningsløse Tilstande, som man den Gang karakteriserede som værende af foreløbig Art.

Jeg kan med disse Ord paa det varmeste anbefale det foreliggende Lovforslag til velvillig og hurtig Behandling, og jeg skal endnu en Gang tillade mig at henstille, at Enkelthederne i Forslaget, blandt andet Spørgsmaalet om Valgperioden, gøres til Genstand for en nærmere Drøftelse i det Udvalg, der antagelig bliver nedsat.

Berntsen: Princippet i det foreliggende Forslag har altid haft min fulde Sympati, og jeg har derfor ogsaa ved forskellige Lejligheder, naar denne Sag har været drøftet, udtalt min Tilslutning til, at Byraadene for Fremtiden selv skulle vælge deres Borgmestre. Da jeg i Fjor havde den Ære at være Indenrigsminister, udtalte jeg ogsaa her i Tinget, at jeg agtede, hvis jeg vedblev at være Minister, at indbringe et Forslag derom. Men det var klart, at før man kunde gaa til Udarbejdelse af et saadant Forslag, var der adskillige Oplysninger, der maatte indhentes. Jeg har foranlediget, at disse Oplysninger bleve indhentede, men der foreligger jo ikke noget Forslag fra den højtærede Minister, skønt jeg finder det naturligt, at et saadant Forslag maa udarbejdes og forelægges af Ministeren.

Det her foreliggende Forslag er et privat Forslag, og den ærede Ordfører for Forslagsstillerne udtalte sin store Glæde over, at Tiden har medført, at der var ikke mindre end tre nuværende Ministre, der vare Medforslagsstillere. Dette maa jeg med den ærede Ordfører haabe vil bidrage til, at den Sag nu finder en tilfredsstillende Løsning. Men jeg gør dog opmærksom paa, at det er en Sag, der ikke er saa lige at løbe til, som man maa sige tror. Den nuværende Ordning hviler paa en Tradition, der har udviklet sig gennem en hel Række af Aar, og Borgmestrene have ved Siden af deres Stilling som Formænd for Byraadene mange forskellige Funktioner og mange forskellige Indtægter, de saakaldte Hjemmeindtægter, med Hensyn til hvilke man ikke er rigtig klar over, hvorvidt det er Indtægter, der kunne tilfalde Kommunekassen, eller Indtægter, der kunne tilfalde vedkommende Embedsmand som saadan. Og saa er der et Forhold, som ikke er berørt i dette Lovforslag, idet der er visse Byer her i Landet, der have deres særegne Borgmestre, som ikke tillige ere Politiembedsmænd. Det er Odense, Helsingør, Aarhus, Randers, Aalborg og Esbjerg. Disse 6 Borgmestre synes de ærede Forslagsstillere helt at have glemt, og dem kan man dog ikke